नन्वेवंउपाधिरहितस्यैवब्रह्मणिलयश्चेदुपाधेःकागतिरित्याशंक्याह सर्वेति सर्वाणिभूतानिस्थावरजंगमशरीराणिमामिकांममायाविनःप्रकृतिंत्रिगुणात्मिकांअपरांसूक्ष्मभूम्याद्यात्मिकांयांतिप्रविशंति कदायां
तिकल्पक्षये पुनश्चतान्येवभूतानिप्रकृतौसुप्ताविवसंस्कारात्मनास्थितानिएकतांगतानिकल्पादौविसृजामिविविधरूपेणसृजाम्यहंकारणात्मामायावी ॥७॥ एतदेवाह प्रकृतिमिति एवमविद्यालक्षणांस्वांप्रकृतिं
अवष्टभ्यआश्रित्यतांविनाकेवलस्यस्रष्टृत्वासंभवात् इमंभूतग्रामंपुनःपुनर्विविधंसृजामि किंभूतंप्रकृतेर्वशात्स्वभाववशात् अवशंरागद्वेषाद्यधीनं ॥ ८ ॥ ननुविषमांसृष्टिंकुर्वतस्तववैषम्यनैर्घृण्येस्यातामतआह
नचेति तानिविषमसृष्टिरूपाणिकर्माणिमांननिबध्नंति तत्रहेतुः उदासीनवदासीनमिति यथापर्जन्योबीजविशेषेषुरागंकेषुचिद्द्वेषंचाकृत्वाउदासीनःसन्वर्षति एवमीश्वरोपिपुण्यवत्सुरागंपापिषुद्वेषंचाकुर्वन्ज
गत्सृजति तत्तदसाधारणकर्मबीजवशात्तेतेविभिन्नंफलंप्राप्नुवंतीतिनेश्वरवैषम्यादीत्यर्थः॥ ९॥ ननुविसृजामिउदासीनवदासीनमितिपरस्परविरुद्धमुच्यतइत्याशंक्याह मयेति मयाकूटस्थेनअध्यक्षेणअयस्कां
तकल्पेनप्रवर्त्तकेनप्रकृतिःचराचरंजगत्सूयतेउत्पादयति अनेनअध्यक्षत्वेनैवहेतुना हेकौंतेयजगद्विपरिवर्त्ततेजन्माद्यवस्थासुभ्रमति अयस्कांतवदहमुदासीनश्चसृष्टिप्रवर्त्तकश्चभवामीतिभावः तथाचमंत्रवर्णः

सर्वभूतानिकौंतेयप्रकृतिंयांतिमामिकां॥ कल्पक्षयेपुनस्तानिकल्पादौविसृजाम्यहं॥ ७॥ प्रकृतिंस्वामवष्टभ्यविसृजामिपुनःपुनः॥ भूतग्राममिमंकृत्स्नमव
शंप्रकृतेर्वशात्॥ ८॥ नचमांतानिकर्माणिनिबध्नंतिधनंजय॥ उदासीनवदासीनमसक्तंतेषुकर्मसु॥ ९॥ मयाध्यक्षेणप्रकृतिःसूयतेसचराचरं॥ हेतुनानेनकौं
तेयजगद्विपरिवर्त्तते ॥ १० ॥ अवजानंतिमांमूढामानुषींतनुमाश्रितं ॥ परंभावमजानंतोममभूतमहेश्वरं ॥ ११ ॥ मोघाशामोघकर्माणोमोघज्ञानाविचेत
सः ॥ राक्षसीमासुरींचैवप्रकृतिंमोहिनींश्रिताः॥ १२॥ महात्मानस्तुमांपार्थदैवींप्रकृतिमाश्रिताः॥ भजंत्यनन्यमनसोज्ञात्वाभूतादिमव्ययं॥ १३॥

एकोदेवःसर्वभूतेषुगूढःसर्वव्यापीसर्वभूतांतरात्मा कर्माध्यक्षःसर्वभूताधिवासःसाक्षीचेताकेवलोनिर्गुणश्चेतिएकस्यैवदेवस्यसर्वाध्यक्षत्वंसाक्षित्वंचप्रतिपादयति ॥ १० ॥ एवंभूतंमांसंतंमूढाःअवजानंतियतो
मानुषींतनुंआश्रितंमनुष्यदेहेनव्यवहरंतं ममपरंप्रकृष्टंभावंतत्त्वंअजानंतःभूतानांमहेश्वरंमामवजानंतीतिसंबंधः ॥ ११ ॥ मदवज्ञानाच्चतेमोघाशाःवृथैवआशाआशिषोयेषांतेमोघाशाः तथामोघकर्माणःनि
ष्फलोद्योगाः मोघज्ञानाःनिष्फलज्ञानाः यतोविचेतसःनिर्विवेकाः यतोराक्षसींआसुरींचरजस्तमःप्रधानांमोहिनींमोहकरींप्रकृतिंश्रिताः छिंधिभिंधिपिबखादपरस्वमपहरेत्येवंशीलाःक्रूरकर्माणोभवंतीत्य
र्थः ॥ १२ ॥ तथायेमहात्मानःअक्षुद्रचित्ताः तुपूर्वेभ्योऽत्यंतंविलक्षणाःमांभजंति यतोदैवींप्रकृतिंसत्वप्रधानांआश्रिताः अनन्यमनसःएकाग्रचेतसः किंगतानुगतिकतयादंभेनवाभजंति न किंतर्हिमांभूतादि
सर्वभूतकारणंअव्ययंज्ञात्वामत्वाभजंति ॥ १३ ॥

Digitized by Google